

La città, la pace e l'Europa. Il Mediterraneo nel pensiero e nell'azione politica internazionale del sindaco Pasqual Maragall (1982-1997)

The city, the peace and Europe. The Mediterranean in the thought and international political action of Mayor Pasqual Maragall (1982-1997)

Oscar Monterde Mateo

(Universitat de Barcelona)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7641-8660>

Date of receipt: 06/12/2023

Date of acceptance: 25/01/2024

5. Bibliografia

- Ajuntament de Barcelona (2008) *Barcelona. Vocación Euromediterránea*. Gobierno de España: Generalitat de Catalunya.
- Aixalà, Albert (2015) 'Ciudadans d'Europa, unim-nos! La contribució de Pasqual Maragall a l'impuls i projecció d'un moviment europeu de ciutats', *Working Paper*, 2. Barcelona: Fundació Catalunya Europa.
- Barbé, Esther (1996) 'The Barcelona Conference: Launching Pad of a Process', *Mediterranean Politics*, 1 (1), pp. 25-42.
- Barranco, Alonso (coord.) (2002) *Zivjelo. Sarajevo! La ciutat en la nostra memòria*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.
- Belil, Mireia - Borja, Jordi - Corti, Marcelo (coord.) (2012) *Las ciudades, una ecuación imposible*. Barcelona: Icaria.
- Borja, Jordi - Castells, Manuel (1998) *Local y global: la gestión de las ciudades en la era de la información*. Madrid: Taurus.
- Claret, Jaume (coord.) (2017) *Pasqual Maragall. Pensament i acció*. Barcelona: La Magrana.

- Casás, Rogelio Alberto (1954) 'El mar en la obra de Maragall', *Revista Hispánica Moderna*, 20 (1-2), pp. 58-66.
- Castells, Manuel (1996-1998) *La era de la información*. 3 vols., Madrid: Alianza Editorial.
- Claret, Andreu - Vidal, Lourdes (2005) 'Entrevista a Pasqual Maragall', *Afkar/Ideas*, 7, pp. 11-15.
- Corredor José María (1951) *Un esprit méditerranéen. Joan Maragall*. Toulouse: Imprimerie Regional.
- Febrés, Xavier (1986) *El mediterrani ciutat*. Barcelona: Edicions 62.
- Florensa, Senen (2009) 'From Classic Barcelona to the Union for the Mediterranean: The Consolidation of the Partnership', *Mediterranean Yearbook 2009*. Barcelona: IEMed.
- Freixa, Francesc (2002) 'Un model de cooperació singular', in Barranco, Alonso (coord.) *Zivjelo. Sarajevo! La ciutat en la nostra memòria*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.
- Grasa, Rafael - Sánchez Cano, Javier (2013) 'Acción internacional y en red de los gobiernos locales: el caso de la ayuda para el desarrollo', *Revista CIDOB d'Afers Internacionals*, 104 (*Ciudades y espacios urbanos en la política internacional*), pp. 83-105.
- Hernando de Larramendi, Miguel (2009) 'The Mediterranean Policy of Spain', in Schäfer, Isabel. - Henry, Jean-Robert. (eds.) *Mediterranean Policies from Above and Below*. Baden-Baden: Nomos.
- Khader, Bichara (2009) *Europa por el Mediterráneo: de Barcelona a Barcelona (1995-2009)*. Barcelona: Icaria.
- (1995) *Europa y el Mediterráneo: Del paternalismo a la asociación*. Barcelona: Icaria.
- Maragall, Pasqual (1983) 'Barcelona, capital metropolitana', *Arxiu Digital Pasqual Maragall*, <<https://arxiupmaragall.catalunyaeuropa.net/items/show/2573>> (8 febrario 2021).
- (1985) 'Barcelona, abierta al mar', *La Vanguardia*, 28 agosto 1985. *Arxiu Digital Pasqual Maragall*, <<https://arxiupmaragall.catalunyaeuropa.net/items/show/678>> (7 marzo 2021).

- (1991) *La ciutat retrobada*. Barcelona: Edicions 62.
- (coord.) (1999) *Europa pròxima: Europa, regions y ciudades*. Barcelona: Universitat de Barcelona - Universitat Politècnica de Catalunya.
- (2003) 'La guerra, nosotros y nosotros mismos', *La Vanguardia*, 23 marzo 2003. *Arxiu Digital Pasqual Maragall*, <https://arxiupmaragall.catalunyaeuropa.net/files/original/23/773/20030323_LV.pdf>.
- (2002) 'Sarajevo i després', in Barranco, Alonso (coord.) *Zivjelo. Sarajevo! La ciutat en la nostra memòria*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.
- (2005). Más Mediterráneo, más Europa. *La Vanguardia*. 28 de noviembre de 2005.
- (2008) *Oda inacabada. Memòries*. Barcelona: La Magrana.
- Marx, Vanessa (2008) *Las ciudades como actores políticos en las relaciones internacionales*. Tesis doctoral (director: Joaquim Brugué). Bellaterra: Departament de Ciència Política i de Dret Públic, Universitat Autònoma de Barcelona.
- Uría, Lluís - Mauri, Luis (1998) *La gota malaia. Una biografia de Pasqual Maragall*. Barcelona: Edicions 62.
- Mayayo, Andreu (2008) 'La democràcia arriba als ajuntaments', in Solé Sabaté, Josep Maria – Vilarroya i Font, Joan (coords.) *La transició a Catalunya (1975-1984)*, vol. 4: *La lluita per la democràcia i l'autogovern (1969-1980)*. Barcelona: Edicions 62, pp. 208 – 221.
- Monterde, Oscar (2021) *Barcelona, capital del Mediterrani. Democràcia local i combat per la pau*. Barcelona. Fundació Catalunya Europa.
- Nel·lo, Oriol (2017) 'La ciutat de Pasqual Maragall', in Claret Miranda, Jaume (ed.) *Pasqual Maragall. Pensament i acció*. Barcelona: La Magrana, pp 115-242.
- Pérez Casado, Ricard (2013) *Viaje de ida. Memorias políticas, 1977-2007*. València: Universitat de València.
- Pflieger, Géraldine - Rozenblat, Céline (2010) 'Urban Networks and Network Theory: The City as the Connector of Multiple Networks', *Urban Studies*, 47 (13) (*Special Issue: Urban Networks and Network Theory*), pp. 2723-2735.

- Pradel, Miquel (2016) *Catalunya, xarxa de ciutats. El municipalisme de Pasqual Maragall i la seva influència en la governança de Catalunya*. Barcelona: Fundació Catalunya Europa.
- Prat, Enric (coord.) (2007) *El moviment per la pau a Catalunya: passat, present i futur*. Barcelona: Generalitat de Catalunya; Universitat Autònoma de Barcelona.
- Ripoll, Samuel (2017) 'La question urbaine au prisme des Nations Unies. Retour sur la conférence "Habitat III"', *Revue internationale des études du développement*, 232 (4), pp. 141-162.
- Sanahuja, Ramon - Dionís, A. (coords.) (2010) *Barcelona Solidària. 15 anys de cooperació internacional*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.
- Sassen, Saskia [1991] (1999) *La ciudad global: Nueva York, Londres, Tokio*. Buenos Aires: Eudeba.
- Segura, Antoni (2002) *La cesta cultural y social de la Declaración de Barcelona*. Documentos CIDOB, *Diálogos Mediterráneos*, 4.
- Tiana, Xavier (2019) *MedCities: The network of Mediterranean cities and metropolitan areas working for urban sustainable development*. Monografías CIDOB, 72. Barcelona: CIDOB.
- Tomàs, Mariona (2017) *Governar la Barcelona real. Pasqual Maragall i el dret a la ciutat metropolitana*. Barcelona: Fundació Catalunya Europa.
- Zweig, Stefan (2003) *El legado de Europa*. Barcelona: Quaderns Crema.